

KIRJALLINEN KYSYMYS 313/2010 vp

Yksityiskoulujen oppilashuollon turvaaminen

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa on 68 yksityistä peruskoulua, joissa saa opetusta alle kolme prosenttia perusopetuksen oppilaista. Suomessa yksityiset koulut ovat osa virallista koulujärjestelmää, ja opetus perustuu samoihin valtakunnallisiin opetussuunnitelman perusteisiin. Ainoastaan steinerkoulut ja vieraskieliset koulut noudattavat omaa suunnitelmaansa. Samoin oppilaiden oikeudet vastaavat kunnallisten ja valtion koulujen oppilaiden oikeuksia. Yksityisten koulutuksen järjestäjien toimintaa myös valvotaan samoin kuin kuntienkin.

Kunnan velvollisuutena on valvoa oppivelvollisuuden edistymistä. Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunnalla on kokonaisvastuu perusopetuksen järjestämisestä alueellaan. Kunta päättää

myös alueensa kouluverkosta sekä huolehtii oppilashuollon järjestämisestä, kuten koulukuraattoreista ja koulupsykologeista.

Kaikissa yksityisissä kouluissa ei kuitenkaan ole ollut mahdollisuutta oppilashuollon palveluihin tai niiden saatavuudessa on ilmennyt puutteita.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo turvata yksityisten koulujen oppilashuollon palvelut ja siten yhdenvertaistaa niiden asema kunnallisten koulujen kanssa?

Helsingissä 20 päivänä huhtikuuta 2010

Leena Rauhala /kd

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitaneet asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Leena Rauhalan /kd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 313/2010 vp:

Miten hallitus aikoo turvata yksityisten koulujen oppilashuollon palvelut ja siten yhdenvertaistaa niiden asema kunnallisten koulujen kanssa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Koulutusta koskeva lainsäädäntö sääntelee koulutusta ja sen toteutumisen edellytyksiä, koulutuksen tavoitteita ja sisältöjä, koulutuksen järjestämismuotoja sekä oppilaiden ja opiskelijoiden oikeuksia ja velvollisuuksia. Oppilas- ja opiskelijahuollon keskeisistä periaatteista ja oppilashuollon tavoitteista puolestaan määrätään opetussuunnitelman perusteissa. Opetushallitus valmistelee opetussuunnitelman perusteita koskevan päätöksen oppilashuoltoa koskevilta osilta yhteistyössä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Oppilas- ja opiskelijahuoltoon liittyvät säännökset ja määräykset koskevat myös yksityisiä opetuksen järjestäjiä.

Oppilashuollosta säädetään perusopetuslain (628/1998) 31 a §:ssä. Oppilaalla on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä tarvittava oppilashuolto. Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Oppilashuoltoon sisältyvät opetuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen oppilashuolto sekä oppilashuollon palvelut, jotka ovat kansanterveyslaissa (66/1972) tarkoitettu kouluter-

veydenhuolto sekä lastensuojelulaissa (417/2007) tarkoitettu koulunkäynnin tukeminen. Perusopetuslain 15 §:n mukaan opetussuunnitelma tulee oppilashuollon osalta laatia yhteistyössä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa. Opetuksen järjestäjän tulee määrätä myös kodin ja koulun yhteistyön sekä opetussuunnitelman perusteiden mukaisen oppilashuollon järjestämistavasta.

Lastensuojelulain 9 §:n mukaisesti kunnan tulee järjestää koulupsykologi- ja koulukuraattoripaleluita, jotka antavat kunnan perusopetuslaissa tarkoitettun esi-, perus- ja lisäopetuksen sekä valmistavan opetuksen oppilaille riittävän tuen ja ohjauksen koulunkäyntiin ja oppilaiden kehitykseen liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Palveluilla tulee edistää myös koulun ja kodin välisen yhteistyön kehittämistä. Lastensuojelulain mukaisesti perusopetuslaissa tarkoitettu yksityinen opetuksen järjestäjä puolestaan vastaa näiden palvelujen järjestämisestä omille oppilailleen. Tämä lisäys lastensuojelulakiin tehtiin eduskunnassa nimenomaan siksi, ettei oppilaan oikeus koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluihin olisi riippuvainen siitä, mikä taho heidän opetuksensa järjestää.

Valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuslaissa tarkoitettun opetuksen järjestämiseen. Luvan myöntämisen edellytyksenä on muun muassa, että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset opetuksen asianmukaiseen järjestämiseen. Perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestämisluvan saanut yksityinen opetuksen järjestäjä vastaa siis siitä, että oppilaat saavat lain mukaisen oppilashuollon ja oppilashuollon pal-

velut. Oppilashuollon ja siihen liittyvien palvelujen järjestäminen selvitetään myös aina siinä vaiheessa, kun uusi opetuksen järjestäjä hakee lupaa toiminnalleen valtioneuvostolta. Jos koulutus ei täytä luvan myöntämiseksi säädettyjä edellytyksiä tai jos opetus järjestetään muuten vastoin perusopetuslakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, valtioneuvosto voi peruuttaa opetuksen järjestämistä koskevan luvan. Opetuksen järjestämisluvan saanut yksityinen opetuksen järjestäjä saa toimintaansa rahoi-

tusta kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain mukaisesti.

Opetusministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön asettama Oppilas- ja opiskelijahuoltotyöryhmä esitti toimenpide-ehdotuksissaan (STM 2009:34) muun muassa yhden ja yhtenäisen oppilas- ja opiskelijahuoltolain säätämistä. Yhtenäisen lain katsottiin selkeyttävän säädösten hallittavuutta ja toimivuutta oppilaiden ja opiskelijoiden parhaaksi. Opetus- ja kulttuuriministeriössä valmistellaankin parhaillaan hallituksen esitystä uudeksi oppilas- ja opiskelijahuoltolaiksi.

Helsingissä 7 päivänä toukokuuta 2010

Opetusministeri Henna Virkkunen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 313/2010 rd undertecknat av riksdagsledamot Leena Rauhala /kd:

Hur ämnar regeringen trygga elevvårdstjänsterna i privata skolor och därigenom likställa dem med de kommunala skolorna?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Lagstiftningen om utbildning reglerar utbildningen och dess förutsättningar, målen för utbildningen och dess innehåll, formerna för anordnandet av utbildning samt elevernas och de studerandes rättigheter och skyldigheter. De centrala principerna för elev- och studerandevården och målen för elevvården bestäms däremot i grunderna för läroplanen. Utbildningsstyrelsen bereder i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd ett beslut om grunderna för läroplanen till de delar det gäller elevvården. Bestämmelserna och föreskrifterna om elev- och studerandevården gäller också privata utbildningsanordnare.

Bestämmelser om elevvården ingår i 31 a § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998). Eleven har rätt att avgiftsfritt få den elevvård som behövs för att han eller hon ska kunna delta i undervisningen. Elevvården avser att främja och upprätthålla elevens studieframgång, goda psykiska och fysiska hälsa och sociala välfärd och understödande verksamheter. Elevvården omfattar elevvård i enlighet med en läroplan som godkänts av utbildningsanordnaren samt sådana elevvårdstjänster som i folkhälsolagen (66/1972) avses med skolhälsovård och i barnskyddslagen (417/2007) avses med stöd för skolgången. En-

ligt 15 § i lagen om grundläggande utbildning ska läroplanen utarbetas i samarbete med de myndigheter som sköter uppgifter i samband med verkställigheten av social- och hälsovården i kommunen. Utbildningsanordnaren ska också bestämma formerna dels för samarbetet mellan hemmet och skolan, dels för elevvården i enlighet med grunderna för läroplanen.

I enlighet med 9 § i barnskyddslagen ska kommunen för att förebygga och övervinna sociala och psykiska svårigheter som hänför sig till skolgången och elevernas utveckling för eleverna inom den förskoleundervisning, grundläggande utbildning och påbyggnadsundervisning samt förberedande undervisning som avses i lagen om grundläggande utbildning ordna skolpsykolog- och skolkuratorstjänster som ger adekvat stöd och handledning. Tjänsterna ska även främja ett bättre samarbete mellan hem och skola. I enlighet med barnskyddslagen svarar den privata utbildningsanordnare som avses i lagen om grundläggande utbildning för att dessa tjänster ordnas för dess elever. Detta tillägg till barnskyddslagen gjordes i riksdagen uttryckligen därför att inte elevens rätt till skolpsykolog- och skolkuratorstjänster ska vara beroende av vilken instans som ordnar deras undervisning.

Statsrådet kan bevilja en registrerad sammanlutning eller stiftelse tillstånd att ordna sådan utbildning som avses i lagen om grundläggande utbildning. Ett villkor för att tillstånd ska beviljas är att sökanden har yrkeskompetens och ekonomiska förutsättningar att ordna utbildningen på ett ändamålsenligt sätt. En privat utbildningsanordnare som fått tillstånd att ordna utbildning enligt lagen om grundläggande utbildning svarar alltså för att eleverna får elevvård och elevvårdstjänster enligt lagen. Anordnandet av elevvård

och elevvårdstjänster utreds också alltid i det skedet när en ny utbildningsanordnare ansöker om tillstånd för sin verksamhet hos statsrådet. Om utbildningen inte uppfyller villkoren för beviljandet av tillståndet eller om undervisningen i övrigt ordnas i strid med lagen om grundläggande utbildning eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, kan statsrådet återkalla tillståndet att ordna utbildning. En privat utbildningsanordnare som fått tillstånd att ordna utbildning får finansiering för sin verksamhet i enlighet med lagen om statsandel för kommunal basservice.

Arbetsgruppen för elev- och studerandevård, som tillsatts av undervisningsministeriet och social- och hälsovårdsministeriet, föreslog i sina åtgärdsförslag (STM 2009:34) bl.a. att det stiftas enhetlig lag om elev- och studerandevård. Arbetsgruppen ansåg att en enhetlig lag skulle ge en klarare överblick över författningarna för elevernas och studerandenas bästa. Vid undervisnings- och kulturministeriet bereds som bäst regeringens proposition med förslag till ny lag om elev- och studerandevården.

Helsingfors den 7 maj 2010

Undervisningsminister Henna Virkkunen